

АДВОКАТСКА КОМОРА СРБИЈЕ

Дечанска 13, 11000 Београд, Србија
Телефон: +381 11 32-39-072 Fax: +381 11 32-32-203
e-mail: komora@sbb.rs a.k.srbije@gmail.com

број: 745
датум: 04.10.2016.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
Г. ЧЕДОМИР БАЦКОВИЋ, ПОМОЋНИК МИНИСТРА
Г-ЊИЦА ДАРЈА КОТУРОВИЋ, КОНСУЛТАНТ ЗА ПРИСТУП ПРАВДИ

НЕМАЊИНА 22
11000 БЕОГРАД

Поштовани,

Поводом Нацрта Закона о бесплатној правној помоћи, који је Адвокатској комори Србије и свим Адвокатском коморама у њеном саставу, достављањем по налогу помоћника министра правде г. Чедомира Бацковића, а који је, како је наведено, измењен у циљу усклађивања са Уставом РС, Адвокатска комора Србије, након одржане седнице Управног одбора Адвокатске коморе Србије дана 01.10.2016.г. истиче да је позитивно то што је Министарство правде прихватило вишегодишњи став адвокатури и извршило усклађивање дела одредби Нацрта закона о бесплатној правној помоћи са Уставом РС у коме је у одредби члана 67 јасно прецизирано да правну помоћ грађанима пружају «адвокатура, као самостална и независна служба и службе правне помоћи у јединицама локалне самоуправе.» У том смислу је дата и примедба на предложену одредбу члана 9 Нацрта да се реч «адвокати» замени речју «адвокатура» како је предвиђено Уставом.

Управни одбор Адвокатске коморе Србије је, такође, оценио да су у новом Нацрту закона о бесплатној правној помоћи, по појединим питањима, задржана решења која су била усаглашена током рада радне групе за израду нацрта Закона о бесплатној правној помоћи, али да су приликом усаглашавања са Уставом РС, поједина питања другачије и дефинисана и уређена, те поводом тога се истиче следеће:

- Генерална примедба односи се на систематику Нацрта и терминологију. Систематика је у појединим деловима нелогична и недоследна, а терминологија појединих појмова и одређења погрешна и непрецизна.

- У самом тексту Нацрта Закона, који се уз овај допис приложено доставља, ради лакше прегледности, дати су коментари у погледу појединих решења и уједно дати и предлози.

- У овом допису се напомиње да су претходним нацртом Закона – чланом 6., били регулисани врста и облици правне помоћи. Суштински је било утврђено да је бесплатна правна помоћ једна, да се иста по врстама делила на примарну и секундарну, а да су у оквиру примарне и секундарне били дефинисани начини на који се свака од њих пружа.

- Према новом Нацрту, онако како је дефинисано произилази да је бесплатна правна помоћ подељена, а не јединствена што је неприхватљиво. Ова примедба је дата као коментар на члан 1 новог Нацрта којим је дефинисан предмет закона.

- Уколико говоримо о врстама бесплатне правне помоћи, онда оне не могу бити дефинисане на начин како је то учињено чланом 6 и чланом 12, већ се, уколико се задржава појам бесплатне правне подршке, може говорити само о бесплатној правној подршци као облику кроз који се бесплатна правна помоћ пружа.

- Без обзира што је адвокатури дато да буде пружалац и бесплатне правне помоћи и бесплатне правне подршке, предлог измена у дефинисању врсте, односно облика бесплатне правне помоћи у новом Нацрту закона је суштинско и односи се на саму правну помоћ у односу на кориснике и није везан са уставноправним положајем адвокатуре.

- Чланом 12 новог Нацрта дефинисане су врсте бесплатне правне подршке, при чему су и општа правна информација и почетни правни савет дефинисани као опште правне информације. Правно термилошки је нужно отклонити нејасноће, објединити оба ова појма и јасно прецизирати бесплатну правну подршку, у ком правцу је и стављен предлог за одређење опште правне информације којим је обједињен и почетни правни савет и правни савет онако како је исти дефинисан у новом Нацрту.

- Нејасни су разлози из којих се, чланом 13, као пружаоци бесплатне правне подршке одређују и Службе за подршку жртвама и сведоцима. Једине, до сада познате службе су Службе за подршку жртвама и сведоцима које су основане на основу потписаног Меморандума између РЈТ и Виктимолошког друштва. Ове службе функционишу у оквиру тужилаштва, њихово деловање и начин финансирања је већ регулисано и оне пружају правну помоћ жртвама и сведоцима без накнаде.

Према одредбама Закона о буџету Републике Србије, у Посебном одељку превиђени су трошкови пословања за Републичко јавно тужилаштво (Раздео 8. Глава 8.1, Програм 1604, Функција 330, Пројекта 0003, Економска класификација 423 – услуге по уговору и 424 – специјализоване услуге). Под ове линије финансирања се подводе и обавезе по основу закљученог Меморандума, па самим тим и услуге Службе за подршку жртвама и сведоцима. Идентичне буџетске одреднице предвиђене се и у а нижа тужилаштва која су предвиђена у организацији јавних тужилаштва у Србији.

С тим у вези, цитирамо информацију која је објављена на интернет страници Републичког јавног тужилаштва и која гласи:

„Како је то Републички јавни тужилац, гђа Загорка Доловац изјавила:

Служба је у првој фази пружала информације жртвама и сведоцима о њиховим правима у кривичном поступку путем брошуре, телефонске и електронске комуникације, напоменула је Доловац и додала да је план да се у наредној фази Служба развије у Службу за подршку оштећеним лицима и сведоцима.

Та служба ће, како је навела, бити задужена да жртвама и сведоцима помогне да приступе услугама правне, психолошке, медицинске и друге помоћи које су им потребне да превазиђу последице кривичног дела и да конструктивно учествују у кривичном поступку.

Служба за подршку оштећеним лицима и сведоцима, ће осим у Београду, бити основана и при јавним тужилаштвима у Новом Саду , Нишу и Крагујевцу, напоменула је Републички тужилац.

Жеља нам је да се у први план стави жртва кривичног дела и да се уложи максимални напори да се помогне овим лицима, јер се иза имена оштећених налазе људи, наши суграђани, са именима и презименима, болом, губитком и штетом коју морамо разумети и као државни органи им помоћи да своје интересе и права максимално остваре у кривичном поступку", поручила је Доловац.“ - извор интернет страница РЈТ, објава од 20.02.2015.

Што се тиче правних факултета, остаје генерална примедба Адвокатске коморе Србије у односу на правне клинике, с тим што им је, као пружаоцима бесплатне правне подршке, предлогом дефиниције опште правне информације, остављено у поступање исто оно што је предвиђено и новим Нацртом, али су прецизније формулисани појмови.

Подсећамо да је генерални став адвокатури Србије био и јесте, када је реч о правним клиникама, удружењима грађана, невладиним организацијама и др., да правну помоћ могу да пружају једино адвокатура и службе правне помоћи у јединицама локалне самоуправе и да је то решење једино усклађено са одредбом Устава РС. Став да правни факултети, или невладине организације или удружења већ раде неке облике правне помоћи, није прихватљив нити је заснован на Уставу РС.

Када је реч о терминологији, између осталог, мисли се и на термин „ваљаност“ у поступку контроле пружања и пружене бесплатне правне помоћи, који, по ставу Адвокатске коморе Србије није адекватан. С обзиром да се мисли на квалитет, било би упутно вратити тај појам.

Како Адвокатска комора Србије нема информацију да ли су представници других субјеката који су као чланови радне групе учествовали у изради текста Нацрта Закона о бесплатној правној помоћи доставили коментаре или примедбе, то сматрамо пожељним да се одржи још један састанак радне групе, на којој би се размотриле примедбе и предлози.

С поштовањем

ПРЕДСЕЛНИК
АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
Драгољуб Ђорђевић, адвокат

